

Taula de Canvi

El projecte *Taula de Canvi* va néixer a mitjan any 1974, durant l'època d'una certa tolerància informativa de l'etapa de Ricardo de la Cierva a la direcció general de Cultura del ministeri d'Informació i Turisme, posterior a la declaració del «12 de febrero». Políticament volia ser, en aquell moment, una possible plataforma político-cultural del grup dissident de Bandera Roja

personificat en Jordi Borja, Jordi Solé Tura i Alfons Comín, grup que va deixar aquesta organització i es va unir al PSUC.

L'Alfons havia acabat feia poc la carrera de periodisme. Això, i la seva vinculació amb un aparell editorial, varen fer que no hi hagués dubte a l'hora d'escollir director. D'altra part, la seva personalitat era la que millor podia assumir la representació externa del grup impulsor de la revista i la que més podia fer per aconseguir suports amplis. El projecte, però, va quedar congelat per raó de la rectificació política involutiva que va haver-hi a l'octubre d'aquell any: la caiguda de Pío Cabanillas i De la Cierva havia congelat tot el procés administratiu d'obtenció del permís de publicació.

Quan, després de la mort de Franco, el projecte va rebre llum verda administrativa, l'Alfons Comín va assumir ja clarament la direcció de la publicació intentant, des d'aquest moment, donar-li una dimensió distinta del que havia estat el projecte inicial, més en la línia d'una plataforma unitària de l'esquerra.

La integració de Bandera Roja al PSUC s'havia concretat ja. L'Alfons entenia que l'obertura de la revista a altres sectors i personalitats de l'esquerra havia de fer-se amb totes les conseqüències. Per això i pel seu tarannà general —mai no va ser un polític en el sentit burocràtic del terme— va optar radicalment —jugant molt fort, en aquest sentit, enfront dels que ho veien d'altra manera— per l'opció d'una revista clarament i oberta pluralista, superant així les temptacions de fer una revista de grup *maquillada* amb assistències externes.

L'Alfons sabia els riscos que la seva opció comportava. I mentre va tenir força els va afrontar amb decisió. Entre els problemes que es van plantejar, hi havia la desconfiança que malgrat tot generava, en algunes forces polítiques, la seva condició de dirigent de partit, que va fer que alguns sectors socialistes mai no acabessin d'assumir amb plena convicció el projecte.

Taula de Canvi va néixer de cara al públic com una plataforma en la qual van participar, en condicions d'igualtat, gent procedent de Bandera Roja que havia entrat al PSUC —el nucli originari de la revista—, però també gent del PSUC que representava —i avui és palès— tendències diferents, gent procedent dels sectors «felips» del PSC, gent vinculada al PSC per altres cantons —en aquell moment, encara tot just era CSC— i gent independent, culturalment o políticament significativa. Aquesta plataforma, que va donar lloc a un Consell de Redacció, probablement poc operatiu, però que en aquells moments era per ell mateix —per la seva pròpia composició— tota una declaració d'intencions, va ser possible en bona part gràcies a la figura de l'Alfons. I és així que «Taula» va viure el període més positiu de la seva existència.

Aquesta etapa de *Taula de Canvi* va durar un temps limitat perquè les circumstàncies polítiques van canviar i perquè l'Alfons es-

tava molt malalt. És a dir, mentre que en un primer moment —que va durar els dotze primers números de *Taula de Canvi*, de setembre de 1976 a desembre de 1978, de l'anunci de la Llei de Reforma Política a l'aprovació de la Constitució— els temes tractats incidien obertament en el terreny polític en posicions relativament comunes per part de l'esquerra, després les diferències van fixar-se més clarament i les divergències es van aprofundir.

Tot això ho va ressentir seriosament *Taula de Canvi*, que patia al mateix temps els problemes propis de la dinàmica que marcava la greu situació de l'Alfons. Passat un període difícil en el qual la decantació de les opcions polítiques va fer que el projecte deixés d'interessar a alguna gent (en especial, els més vinculats a polítiques de partits) i que, per tant, la vida de «Taula» entrés en una fases d'un cert esmoreïment, l'Alfons va entendre les bases sobre les quals es podia refer el projecte: la reflexió crítica, «regeneracionista», moralment exigent, dels buits i renúncies dels partits polítics de l'esquerra. En aquest sentit, l'interès de l'Alfons per incorporar temes culturals a una revista fins aleshores estrictament sòcio-política era indicatiu d'una transformació de més volum, transformació que el seu estat de salut no li va permetre de dur a terme.

Els darrers temps, amb l'agreujament de la malaltia de l'Alfons, «Taula de Canvi» va entrar, lògicament, en un parèntesi: la perspectiva futura de la revista no estava més que esbossada i les discussions internes que hauria pogut portar un replantejament del projecte varen ser respectuosament evitades per tots, en atenció a la situació en què l'Alfons es trobava.

Antoni CASTELLS/Josep RAMONEDA